

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet 1 gl. 20 kr. Viskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 28. sušca 1890.

List 13.

Enciklika sv. Očeta Leona XIII o dolžnostih.

(Dalje.)

Je pa razloček med previdnostjo v očitnem življenji, ki zadeva splošni blagor; in pa tisto, ki tiče korist vsacega osebno. Le-tá je pri zasebnih ljudéh, ki svoje lastno življenje ravnajo po osnovah in predpisih zdrave pameti; le-una pa pristuje predstojnikom, zlasti vladarjem, katerih opravilo je vladna oblast. Po tem takem je politiška previdnost zasebnikov bistveno v tem, da ukaze pravne oblasti vestno spolnujejo.*)

Ta dobro vravnana razméra pa mora toliko bolj gospodovati v Cerkvi, kolikor številniše so tvarine, ktere obsega politiška papeževa previdnost. Sej on nima samo Cerkve vladati, temveč sploh djanja kerščanskih soobčanov tako ravnati, da se primérno zlagajo z upanjem večno življenje doseči. Iz tega je očitno, da razun naj večje enomiselnosti v besedi in djanji morajo katoličani imeti tudi prav spoštljivo zaupanje v modrost, ktero Cerkvena oblast v svojem očitnem (političnem) djanji razodeva.

Pri upravi sv. Cerkve imajo pa za papežem tudi škofje neposreden delež; sej ako tudi nimajo papeževe polne oblasti, so vendar pravi knezi v cerkveni vladi, in ker posamezne cerkve

*) Previdnost ima svoj sedež v umu; vladati in voditi pa je ravno opravilo uma; zato naj sleherni, kolikor se vdeležuje vladanja in voditve, ima tudi um in previdnost. Očitno pa vladati in voditi ni reč podložnikova kot podložnika, in ne hlapčeva kot hlapca, temveč njegova reč je, vladati in vojni biti. Toraj previdnost in čednost hlapčeva in podložnikova kot hlapca in podložnika. Ker pa vsak človek kot umno bitje ima nekaj deleža pri vladanju po sodbi svojega uma, mu po tem takem tudi pristuje previdnost. Od tod je očitno, da previdnost ima biti pri vladarji in pri podložnih, in sicer kakor je rečeno v 6. knjigi (Aristotelovi), pri vladarji kakor umetnost v tvornem umetniku, pri podložnih pa kakor pri tistih, ki osnovo umetnikovo z rokami izdelujejo. (S. Thom. Summ. Theol. II. qu. 47. art. 12.)

sami oskerbljujejo, so tako rekoč višji stavbarji ... duhovnega poslopja (S. Thom., Quodlib 1. art. 14), in imajo pomočnike svojih opravil, duhovne, da jih podpirajo v njihovi službi. To je vstava Cerkve, na kateri noben človek nič ne more preurediti, in po tem se mora očitno življenje ravnati. Zato, kakor je škofom pri opravi njih škofij potrebna zveza z apostoljskim Stolom, tako morajo duhovni in véni s škofi v naj tesnejši zvezi živeti in delati. — Utegne se pač nameriti, da je pri kakem škofu kaj manj hvale vrednega v nravi ali manj poterdivnega v mislih; toda tudi takrat bi se pa noben zaseben vernik ne smel prederzniti sodbe si prilastovati, ktero je Kristus Gospod izročil izločno tistemu, ki ga je postavil nad jagnjeta in ovce. Nobeden naj ne pozabi premudre besede Gregorija Vélikega: Opominjati je treba podložne, da naj ne sodijo prederzno o življenji svojih predpostavljenih, ako v njihovem djanji vidijo morebiti kaj graje vrednega, da sami kje po tem, ko napčnost sicer vredno grajajo, iz napuha globokeje ne padejo. Opomniti jih je treba, da ko prestopke višjih vidijo, ne postanejo zoper nje prederzni, temuč da celó pri njih velikih pregreških sami pri sebi tako mislijo, da se iz strahu pred Bogom ne branijo spoštovanja njim ohraniti ... Djanja predpostavljenih ne sekaj z ustnim mečem, če tudi se ti v resnici graje vredno zdi. (Reg. past. p. III. c. 4.)

Vendar ves trud bi malo zdal, ako bi se tudi življenje ne ravnalo po predpisih kerščanskih čednosti. — O judovskem ljudstvu pravi sv. pismo: Dokler niso grešili pred obličjem svo

iega Boga, se jim je dobro godilo. Zakaj njih Bog sovraži hudobijo... Ko pa so bili odstopili od pota, ktereja jim je bil Bog dal, da naj hodijo po njem, so bili pokončevani v bojih od mnogih narodov. (Judit 5, 21. 22.) Judovski narod je bil predpoda kerščanskega ljudstva, in v tem, kar se je starodavne čase z njimi go dilo, je bila velikrat podoba prihodnje resnice. Toda Božja dobrota je nas obupala in osrečevala z veliko večimi dobrotami, zato pregreha nehvalnosti dela grehe kristjanov še veliko hujši.

(Dalje nasl.)

Češčenje ss. Cirila in Metoda v Loreti na Laškem.

Prečastiti škof v Loreti ravno zdaj popravlja znano slavno stoljnico Marije D. v Loreti in ima namen eno njenih kapel posvetiti slovanskima apostelnoma ss. Cirilu in Metodu. Da se ta kapela dostojno olepša in vravná, je potreba 26 tisuč lir, in škof v Loreti meni, naj bi se ta svota zbrala med Sloveni (Slovani) samimi. V ta namen obrnil se je do prevzvišenega gosp. škofa Strosmajerja s prošnjo, naj bi pri tem početju stopil na čelo in zbiral darove med slovanskimi narodi. Msr. Strosmajer, razveseljen te lepe misli, je v ta namen zdajci podpisal znesek 2000 gld., in to stvar s prelepim pismom priporoča tudi drugim slavenjskim (slovanskim) škofom. Zagrebški „Katol. List“ je 20. sušca prinesel ta oglas. Prevzvišeni škof Strosmajer pravi:

„Pobožni in učeni škof Lavretanski mi je razodel namen, da želi eno kapel slavne svoje stoljne cerkve, ktera se zdaj popravlja, posvetiti češčenju slovanskih apostelnov Cirila in Metoda. Troški za spodobno ozaljšanje te kapele bi znašali 26 tisuč laških lir, kar naj bi se med katoliškimi Sloveni nabralo in v ta namen obrnilo. Imenovani škof so mene nevrednega cenili vrednega, da naj bi temu djanju začetek storil med Sloveni. Samo na sebi pa je jasno, da namen pohvaljenega višega pastirja z vso pohvalo poterjujem, ter se z naj boljšo voljo in prav iz serca rad v to vdam, da se med Sloveni ta zadeva pospešuje in doverši; v ta namen podpišem dva tisuč gld. avstr. veljave, kar znaša nekaj čez 4000 laških lir.

Po moji misli moramo mi vsi katol. Sloveni sploh ta sveti namen podpirati, vsi namreč ss. apostelna Cirila in Metoda, kakor nekdanja ustanovitelja katoliške vere, tako zdaj častimo kot vedna svoja priprositelja in besednika pri Bogu.

To pa je naj bolj v prid in pospéh tisti božji edinosti, ki jo je Gospod izvalil iz svojega božjega Serca, posvetil s svojo Kervjo na oltarju križa in hotel, da bodi naj višja dedščina vesoljnega človeškega rodú, in še posebej nas vsih Slovenov. Ta božja edinost, kakor je znano, je bila prav posebno na sercu našima apostelnoma, ko sta živela in delala med nami v tem umerljivem življenji, Nič tedaj ni dvomiti, da tudi v nebesih se to šteje med njune perve in posebne želje in priprošnje pred Njim, ki je pred smertjo s tako pregorečimi molitvami svojega Očeta prosil, da vsi in vsi, ki bodo kdaj v Njega verovali, naj bodo vedno eno med seboj, kakor sta On sam in Oče med seboj Eno. Ta edinost se pač šteje k posebnim sadom našega odrešenja, in kakor vsemu človeškemu rodu, tako je tudi nam Slovenom prav nebeška zastava vsega blagra in sreče.

Ni pa dvomiti, da češčenje, ki se bode darovalo našima apostelnoma v lavretanskem svetišču, bode njima toliko dražje in prijetniše, ker to češčenje bode v tesnejši zvezi z višjim češčenjem (hyperdulia) presvete Device in Božje porodnice Marije v ondotnem svetišču, ko bode zedinjeno z vajami pobožnosti in bogovdanosti in se bode toraj ondi dan na dan povzdigovalo in darovalo. Tudi smemo gotovo upati, da prošnje in molitve naših apostelnov, ki se bodo v tej cerkvi povzdigovala za pospeševanje edinosti sv. Cerkev, bodo s tem imele veči moč. Sej izvirale bodo v edinosti s premilim sercem preblazene Device Marije in toraj tako vravnane, da bodo vredne priporočevane in podpirane biti z njenimi lastnimi priporočili in priprošnjami vred pri njenem Sinu, Bogu in Zveličarju našem.

Ako pa to veljá sploh o Slovenih, veljá še posebej o Jugoslovenih, ktere je božja previdnost prav s posebno vezjo sklenila z mestom Loreto in z ondotno sv. hišo, v kateri je bila presveta Devica Marija rojena in zrejena, v kateri je iz ust Gabriela arhangela sprejela božje pozdravljenje; v kateri hiši je večnega Boga, Besedo večlo-večeno po obsenčenji Sv. Duha spočela; v kateri je naj veči del svojega časnega življenja preživel v naj svetejši družbi z Božjim Sinom in svojim ženinom, sv. Jožefom. Ta tako sveta hiša, kakor je znano, je stala v začetku pri nas na Her-vaškem, in sicer na Tersatu, nad Reko. Preselila se je v mesto Loreto, ktero je nekda delj časa našim mlajšim duhovnom, katerih spomin je še zmeraj pri nas v blagru, služilo v odgojo in omiko. Poslednjič, stoji lavretansko mesto v naj lepši Jakinski okrajini, kakor bi djal, skoro ob našem pragu.

Nadalje prevzvišeni Pastir svoje sobrate prav priljudno prosi, da bi to zadevo sprejeli za svojo, zbirali darove v omenjeni namen in jih pošiljali naravnost škofu v Loreto, ali pa tudi njemu samemu. Pravi tudi, da ravno to priporočilo bode poslal prečastitim Ordinarijatom na Češko in v Galicijo. Dalje daje upanje, da to pobožno početje bodo še sv. Oče Leon XIII. potrdili, priporočili in blagoslovili. Poslednjič zročuje pobožno zadevo presv. Devici Mariji, njenemu ženinu sv. Jožefu, in sam sebe z vso priserčnostjo v molitev priporočuje.

V Djakovem, 10. sušca 1890.

Jožef Juraj,
škof bosanski in sriemski.

Pervi pastirski list nekdanjega lavantinskega kn. škofa Frančiška Kutnarja.

Franc Xaver

po milosti Božji Lavantinski škof ino Firšt.

Vsem vérnim Lavantinske škofije srečo ino žegen. *)

Rojen v vaši soseski sim izrastle ino služil, mašnik posvečen, nekoliko lét vaš sosed. Rajni prečestiti Firšt ino viši Škof Avgustin, moj dobrotnik, ki jih pozabil ne bom, so me o svoji selitvi iz Ljublane v Salepurg povabili, kakor moj drugi oče. Prišel sim tak, ker sam rad, v leti 1824 iz svoje domače škofije v Salepursko, ino sim bil tam v vséh rečéh srečen ino zadovoljn, tako rekoč v drugo domá. Nisim si družiga želel, kakor v tim svojim dragim kraji vse svoje žive dni, ki jih je lahko že malo, srečno dokončati, poleg svojih dobrotnikov ino prijatlov tam počivati, dočakáje vstajenja veliciga sodniga dné.

Previdnost božja pa, ki vse, kar se zgodi, prečudno ino modro ljudém k' pridu oberne, je sklenila tud mene, česar si mislil nisim, v visoko — pa tudi težavno službo povzdigniti. Po pravici, ki jo viši škofi Salepurske cérkve imajo, so Njih Eminencja, prečestiti Gospód, Kardinal ino Salepurski Metropolit Friderik mene Lavantinski škofiji, ki je po smerti hvalitniga viši pastirja Ignacija Cimerinana vdova bila premilostlivo izvolili, poterdili ino škofa v službo posvetili. Previden z' darimi božje milosti, ki sim jih skoz pokladanje škofovo-apostolzkih rok prijel, zdaj k' vam pridem, ker Bog tak hoče, vas, v' prihodno vaš viši pastir, svoje ljube ovčice imenujem, ter vam obljubim po dolžnosti pastirja dobriga vas skerbno pasti ino varvati, vam iz serca, ki vas za ljubo ima, ljub mir vošim, ino vas prav po kerščansko lepo pozdravim.

Kakor se po besédah Jezusovih brez božiga védenja kaj ne zgodi, clo vrabic iz strehe ne pade, tako je tudi Bog po svoji previdnosti hotel, de sežem za pastirsko palico, ino sim, če ravno nevreden, vaš škof in pastir. Pričel sim po pravični poti, dosegel,

česar si nisim želel ne iskal — visoko, pa tudi nevarno službo, v' katero so me moji ino vaši prej postavljeni viši zaklicali, po besedah svetiga Pavla, ki pravi: „Noben si ne smé te časti jemati, kakor on, ki je poklican ko Aron.“

Kakor velika je pa imenitnost ino čast sedeti med škofi, ki imajo cérkev božjo vižati, škofije sedež imeti, na katerim je toliko škofov visokiga zasluženja sedelo, tako me pa tudi po pravici skerbí, kako bom toljke ino take dolžnosti svoje visoke službe dopolnil — svéte službe od katire sv. Tridentski zbor pové, de je za rame angeljske clo grozna teža. Bojim se, kakor vsi, ki z' premišlenjam to strašno službo nastopijo, ako verh tiga prevdarim, kako oestro bom moral nekda od te svoje službe na sodbi odgovor dajati. Bogu je znano, koljka groza me je obšla, zvéditi, de sim izvolen viši pastirstvo velike čede Jesusa Kristusa nastopiti ino škof vaših duš biti, zravno pa čutiti, kako nevreden toljke časti koljko preslab za toljko težko službo de sim. —

Pomislil sim vendar, kako dober Bog po svoji nezapopadlivi modrosti le slabo izvoli, toljko lepši pokazat, kaj njegova vsigamogočnost ino gnada premore, naj nobén človek sam sebe ne hvali; ino tak sim se v' božjo voljo podal. Vérjem tudi, de je dolžen vsak kristján ponižno dopolniti, kar neskončno moder Bog z' njim sklène, ino de kdor tak stori, prav stori. Ino ta misel mi serce daja v' pomoč vsigamogočniga, neskončno dobriga Boga zaupati, ki me ne bo zapustil, de rečem, kakor sv. apostel Pavl: „Vse za morem v' Njem, ki me močniga stori.“ Ino tak imenitno opravilo, vse skerbí, dela ino odgovore Bogu posvečeniga škofa serčno zadénem, ter v' versto škofov stopim, ki so veliko sto let Lavantinsko škofijo v' svoji skerbi imeli, toljko za božjo čast, za rast edino prave rimske katoliške vére, za izveličanje vérnih storili. Svest sim si, de mi bo vsigamogočni Bog pomágal, vse tako težke dolžnosti po izgledi toljko bogaboječih ino serčnih škofov čisto dopolniti. On neskončno vsmilen, ki je obljubil dati dobriga duha njim, ki ga prosijo.

Tako v' zaupanji božjim poterjen svoje pastirstvo per vas nastopim, ino kakor vaš oče le vaše sreče in pa izveličanja vaših duš iz serca želim. Za to se pa tudi, moji prelubi, vam vsém priporočim, de me ljubeznivo sprejmete kakor otroci svojiga očeta, ino kakor ovčice svojiga viši pastirja. Molite ino Boga prosite za me tudi vi, naj mi da obilno svojiga svetiga Duha, de ne opešam dopolniti svojih pastirskih dolžnost, ino vas nevtrudama vodim k' večnimu izveličanju; pa tudi de družim pridigvaje kej (kje) sam zaveržen ne bom. Pa ne le samo moliti meni za luč ino pomoč od nebés vas prosim, prelube moje ovčice, ampak de mi tudi vi pomagajte skerbeti za svoje ino moje izveličanje. Najte, de vaša pomoč moja slabost podpéra, naj se vaše vére ino ljubezni vaše poveselim.

Sklenil sim z' božjo pomočjo, vaš viši pastir, skerbeti kakor so vsi moji spredniki te škofije po vsi svoji moči skerbeli, sveto rimsko katoličansko véro po vsej škofiji čisto in neoskrunjeno ohraniti, storiti, de se bojo cerkvene zapovdi spoštovale ino zvesto dopolnile, služba božja čedno obhajala, kakor se spodobi po zapovedih ino šegah svete kat. cerkve toljke skrivnosti obhajati. Prizadeval si bom sveto čednost, pobožnost ino zaderžanje keršansko per vséh

*) Pisavo smo pustili, kakor je v „Zori Dalmatinski“ 1. 1844, naj se vé, kako so takrat pisali. Vr.

vérnih svoje škofije kolikor premorem, oživiti, dopolnovaje zvesto vse dolžnosti viši pastirja, v' vedni skerbi za izveličanje vaše, naj se nihčér vas ne pogubi, ki ste po Jezusu Kristusi tako drago odkupljeni, temuč de bi vsi večno življenje dosegli. Moja bo skerb vam pobožne, pridno podučene, bogaboječe mašnike poslati, ki bojo z' nebeškim blagram per vas svojo službo opravljali. Hočem si prizadevati, kakor sim dolžen, svojim častivrednim ravnodelavcam v' vinogradi Gospodovim, pa tudi všém drugim vérnim lep izgled dati, v' besedi kakor v' djanji, v' ljubezni, v' véri, v' zderžnosti. Moja viši pastirska skerb bo vso čedo obsegla, de bojo podučeni, ki se motijo, de se zanikarni ino zaspani izdramijo, slabi poterdijo, nedolžni ohranijo pravični, oveselé, povzdignejo, ki so žalostniga, pobitega serca. Rad bi svoji slabi moči všém vse bil, de bi vse izveličal.

Torej, moji prelubi, terdno si prizadevajte po svojim tudi vi z' menó, naj nam po sreči izide, kar smo imenitniga sklenili. Čujte, stanovitno v' véri ostanite, vas z' svetim Pavlom opominjam. — Bog pa upanja naj vas napolni z' vsim veseljam ino miram v' veri, de bote bogati v' upanji ino v' moči svetiga Duha dočakaje večnih dobrot. Naprej oblecite ljubezen, ki je zavéza keršanske pobožnosti. Oblecite se z' orožjam vére ino ljubezni, kakor z' oklepam, in z' železno čelado upanja na izveličanje. Jezus Kristus je ravno tisti včera ino dones, ino vékomaj. Ne dajte se motiti mnogoterim ptujim naukam. Ni nam vtajiti, de je tudi v' naših časih resnično, kar je sv. apostel Juda od svojih dni pisal: „Ljudje so se vrinili (od katerih je že od nekdaj pisano, de bojo v' to obsojeni), hudobni, ki gnado našiga Boga v' razujzdanje izvrčajo, ter našiga edino višarja ino Gospoda Jezusa Kristusa tajé; kateri meso ognusujejo, se gosposki posmehujejo, oblastvo zaničujejo, vse viši službe ino opravila obrekujejo preklinvaje to, kar ne poznajo, kar pa po natori kakor neumna živina vedó, v' tem sami sebe v'končajo.“

Kača, ki je perve starše naše po duhi prevzetnosti zapeljala, de sta Bogu nepokorna bila, ter je djala, kako bota Bogu enaka zavživáje prepovedaniga sadu, ki se je mu reklo sad spoznanja dobriga ino hudiga — ona je zasjala seme pogublenja v' človeško serce, ki stori, de ljudjé zapovedam božjim pokorni biti nočejo. Iz téga pa pride časna ino večna smert nad človeški rod. Ravno ta kača je dan današen duha prevzetnosti ino napuha v' sercih silo veliko ljudi vnóvič obudila, de se toliko duš od Boga loči, ino rajši posvetnim ljudem verjame, ki po svoji spačeni modróti učijo, kaj bi pravica ali krivica — bila resnica ali laž —, kateri nar veči skrivnosti naše svete vére, ki nam jo je sam Bog po svoji neskončni milosti razodél, po svojih izpačenih mislih izlágajo alj clo vtaje ino zavéržejo. — Kamo je prišel svét, ki se je tak od Boga ino nja svete nam razodete vére ločil! — Kamo še hoče priti? — Taj, kamor je slepota perve stariše ino ves njih zaród pripeljala — v' časno ino večno smert. Po tim strašnim sadu mormo pa tudi spoznati, kako zvičajne ino pogublenja polne so misli ošabniga posvétiga duha, ki nas napeljuje Boga zapustiti, nauke njegove svete vére zaničovatí, in božje zapovedi tretí. Sad tiga hudobniga duha se očitno v' tim po sveti vidi, ker so ljudjé toliko merzli ino brez vse skerbi za nebesa, ter le posvetno z' svetam živijo, se poživinijo ino

razvajenimu truplu vse dovolijo, z' svojim bližnim v' njegovim terpenji malo, ali clo kaj vsmiljenja nimajo; de so zakonski brez zastopnosti ino zvestobe; de stariši otrók malo kaj prav izredijo, de ljudjé v' nesreči clo obupajo. To, prelubi moji, je žalosten sad prevzetniga duha sodanjih časov, ki nima vére, nima Boga. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Z Gorenjskega. 17. sušca 1890. Od novega leta je umerlo že 6 duhovnov na Kranjskem. Šesti bil je č. g. župnik pri sv. Ožbaltu, Janez Nemanjič, star 54 let. Odkar so preč. g. Kajdiž dekan v Moravčah, namreč vpoldrugem letu, so jih tudi že 6 pokopali, in sicer, Jožefa Cergola, vpokojenega duhovna pri sv. Križu; župnika Kolovraškega, č. g. Andreja Pogorelca, in Ignacija Vrančiča; pa Moravškega kaplana gosp. Lorenca Oblaka,*) župnika Čemšeniškega g. Jakoba Tomeljna, in slednjič že imenovanega gosp. Janeza Nemanjiča. Ta gospod je že dalj časa hiral za serčno boleznijo (eksudat), pa je deloval do zadnjega, ker le par nedelj ni inaševal. Bil je previden z' vsimi ss. zakramenti za umirajoče, tudi poslednjo voljo zapustil. Pokojnik bil je svoje dni priden dijak, na vsi gimnaziji odličnjak, bil je učen gospod in vesten duhoven. Že v' lani pa je imel koze, ktere so ga dobrih 6 tednov mučile in ga močno oslabile. Po pravici žaluje osirotena fara št. Ožbalska, kar je pričal tudi lep pogreb 13. t. m. Enajst duhovnov se je bilo sošlo, to je: preč. gg. dekan Moravški Tom. Kajdiž, župniki Jakob Gros iz Zagorja, Janez Golob iz Motnika, Janez Verhovnik iz št. Gotarda, Alojzij Kumer z Berda, Fr. Jeršič z Izlak, župniki: Ljudovik Škufca iz Blagovice, Alojzij Rožič iz Krašnje, administratorja gg. Fr. Kepic iz Češnic in Alojzij Krajner iz Kolovrata, pa bogoslovec iz 4. leta gosp. Martin Nemanjič, stričnik pokojnega župnika Nemanjiča. Ljudstva se je bilo zbralo v' lepem vremenu prav obilno; med drugimi je deželni poslanec g. Kersnik skazal zadnjo čast verlemu duhovnu in rodoljubu.

Besede govornika g. dekana segale so globoko v' serce pričujočim. Omenjal je smerti mnogih duhovnikov v' Moravški dekaniji, popisoval življenje pokojnika, posebno zadnje dni, in ko je spregovoril besede: komu bi se serce ne užalilo, ko ljudje tako pogosto zgubljajo duhovne, začel se je glasen jok po cerkvi, ki se je večkrat med govorom ponavljal. Milo se mi je storilo, ko so se tudi dečki, 10—13letni, britko solzili zaradi zgube svojega dobrega pastirja. Serčna hvala bodi vsem, ki so prišli od blizo in daleč, zlasti tudi gg. učiteljem pevcem, ki so z' ginjačim petjem pokojniku poslavili spomin.

Tu naj omenimo, da še živi oče pokojnikov, ki je iz daljne Metlike prišel z' najstarejšim sinom ravno še prav k' smertni postelji sinu, in ga je še poznal. Pač ni mislil ta verli mož pri novi maši sinovi, da ga bode spremljal na pokopališče!

Tako pada list za listom z' drevesa naše škofije, da mora vsakega človeka serce boleti, ko duhovni tako pogosto merjejo. Malo ostaja duhovnov in ti so zdaj većinoma z' delom preobloženi, ker se ljudstvo

*) kateri se je z' lepim darom spomnil tudi naših dijakov, kar mu Bog 1000krat poverni, vi naši dijaki pa zanj molite. Vr.

vedno množi in se nove šole delajo ali stare razširjajo. — Ni čudo, da duhovni pešajo in pred časom cepajo v grob. Žetev je velika, ali delavcev malo; prosite toraj Gospoda žetve, naj pošlje delavcev v svojo žetev. — *)

Velika Dolina. (Nekaj božjega in nekaj satanovega dela.) Dne 17. 18. in 19. t. m. obhajali smo sicer bolj tiho, postnemu času primerno, vendar prav lepo pobožnost, — tridnevno na čast sv. Jožefu. Pred dvema letoma v novi župni cerkvi postavljeni, že sam ob sebi prekrasni oltar sv. Jožefa bil je v ta namen z zelenjem in cvetličjem poživljen in praznično nakičen. Za predpoldanšnjico služile so se ssv. maše, popoldne pa so bile vselej litanije in sv. rožni venec z blagoslovom. Že v nedeljo prej, in na praznik sv. Jožefa, bili so primerni cerkveni govori. Vse tri dni spovedovalo se je obilno pred poldnem in popoldne. V to sverho imeli smo pomoč iz samostana veleč. oo. Franjevcev iz Samobora. Na praznik sv. Jožefa popoldne sklenila se je tridnevna z zahvalno pesmijo „Te Deum.“ Po obilnem vdeleževanju soditi, upamo, da ni bilo brez dobrega sadu.

V noči od 16. do 17. t. m. oglasijo se pri nas tudi neki gosti, tatovi „nebodijih treba.“ Ono noč kazal se je „Tigro,“ — šarasti čuvaj župnega dvora, posebno gorečega v svoji ponočni službi. Mislilo se je, kaj bi to bilo? Zvemo drugi dan, da je bilo šest lopovih pretiranih v trenutku, ko so hoteli v bližnjo prodajalnico vlomiti. Ob jutranji zariji pa je nekdo iz Samobora srečal šest prilično oboroženih ponočnih junakov, lahkinih korakov pomikati jo po hrovaški cesti, valjda v tistem premišljevanji: „kako jim je spodletelo.“ Bolje pa, bojé se, ko se je tem, ali katerim drugim, poneslo v Mokricah, kjer je v majariji tisto noč izginilo več hlebov slastnega sira. Svet osrečevalni materijalizem pretvara se bolj in bolj v podobo nevarnega komunizma, — saj ne more drugače biti!

V Štangi, 21/3. (Cerkvene novosti. Duhovne dobrote iz Rima. Češčenje sv. Jožefa. Pomanjkanje.) Pri nas se sv. Anton Padv. močno časti. Res, saj tudi zasluži, ker je velik pomočnik revnim ljudem. Njemu v čast smo l. 1886 postavili zares lep oltar, ki je vsakemu všeč, ki ga vidi. Letos okoli godú sv. Antona bomo postavili pa še stranska oltarja (v čast sv. Antonu Pušč., ss. Erazmu in Avguštinu; ss. Jederti, Neži in Luciji), in pa prižnico. Dela vse to izvrstni kamnosek Feliks Toman v Ljubljani iz raznega kamna. Podobe bodo lepo bele; tudi vse iz kamna istrijskega. Če bi hotel častivec sv. Antona dobrotno v ta namen kaj podariti — bomo prav hvaležni in svetniki ne bodo opustili zanj prositi.

Tudi smo iz Rima dobili odpustke za dan sv. Antona Pad. nedeljo potem, za Angeljsko nedeljo, za dan ss. Simona in Juda in naslednjo nedeljo, in sicer popolnoma odpustke z navadnimi pogoji. Morejo se tudi dušam v vicah v prid obračati.

Odpustkov 300 dni dobí vsak one dni, če tu skesano nekoliko moli v namen sv. Očetu.

Zdaj smo tudi obhajali tridnevno v čast sv. Jožefu. Po hišah se pa moli njemu v čast celi mesec. Saj je nam treba njegove pomoči prav posebno sedanjí čas. — Revščina je letos velika tudi pri nas.

*) Iskrena hvala za poslano in prosimo tudi za obljubljeno o priliki. Vr.

Skoraj vsi kupujejo debeljačo. Tudi krompirja je malo — še za seme bo terdó. Za podporo se je oglasilo čez 40 družin; a dobilo jo bo le majhno število, zdaj le 6 družin. V družbo sv. Mohora je letos zapisanih 48 udov. Lepo število za malo duhovnijo, ki šteje okoli 800 duš.

Da bodo zopet dekanjske konference, je nam jako všeč. Zdravi smo. M. Sajč.

Iz Čemšenika, 24. sušca 1890. (Pojasnilo o smerti in pokopu župnika Tomelja.) Pobožni župnik g. Jak. Tomelj se je preselil iz Ambrusa k nam 13. grud. u. l. Bil je vesel in zadovoljen, da je prišel v svojo rojstno duhovnijo; ali ko si pri pomanjkanji duhovnov ni mogel ohraniti kaplana, začel je biti otožen in se je kesal, da je prišel na tako razširjeno in težavno faro, ker za duhovna že priletnega v hudi zimi je pač pretežavno biti brez pomožnega dušnega pastirja. Tako je šel na primer v nedeljo zjutraj ob 6ih v hudem mrazu in velikem snegu uro daleč obhajati. Ko domú pride, čakalo ga je deseto duhovno opravilo, od 1—2 šola, ob 2 kersanski nauk in litanije. Iz tega se vidi, da je za 53letnega dušnega pastirja to prevelika butara. Tretega sušca pa je imel sv. obhajilo zjutraj napovedano. Po sv. maši zjutraj ob sedmih bil je pri zajuterku vesel, in zdravega se je čutil. Hitro se napravi in hiti s sv. Popotnico k bolni, četrte ure oddaljeni. Bilo je merzlo in dosti snega, pot pa navkreber. Komaj pride deset minut od cerkve, reče strežaju: „Počakaj! meni je slabo.“ To izgovorivši, pade znak. Strežaj brez zavestnega gospoda posadí v sneg, ter začne vpiti, kar ima moči; vendar pa mine četrte ure, predno ljudi skliče. Ko ljudje v strašnem joku vkup prihité, jame klicati: „Oj mama, mama! Mraz, mraz!“

Ljudje svojega duhovnega očeta imajočega sv. Rešnje Telo na persih, peljejo na sanéh v farovž, ter ga prinesó v sobo. Sv. R. Telo se je pa dejalo v drugo sobo med dvema gorečima svečama. V postelji ležeč gospod župnik, je bil zopet pri zavesti, ter je klical: „Pomagajte! molite! mraz, mraz!... Oh, bolni duhoven g. M. Lazar, ves prestrašen vstane iz postelje ter mu podeli sv. poslednje olje, ker od velikih bolečin se ni mogel spovedati, pa saj bil je pretečeni četrtek pri spovedi. Eden letí na Vransko po zdravnika, dobri dve uri daleč (na Štajarskem). Pač žalostno, da celih pet ur ni nobenega zdravnika na Kranjskem. Gospodu vedno hujše prihaja, — ljudstva je vse polno v sobi, — vsak bi še rad vidil svojega dušnega pastirja. Glasni jok in stok pa posebno od sorodovincev. Gosp. M. Lazar ostane delj časa pri bolniku. Res je bil neizrečeno razburjen gledati svojega sorodnika in prijatelja v smertnih težavah; vendar pa ni omedlel, kakor je zadnjič „Danica“ sporočala, temveč se je od strašnega joka in hrupa podal v svojo sobo nazaj v posteljo, čakaje Šentgothardskega župnika, g. Verhovnika, ki je od ondot šel obhajati omenjeno bolno. Zdaj pride čast. g. Verhovnik, ki je tudi ves prestrašen prenesel sv. R. Telo iz farovža v cerkev. Med tem je vedno večji jok in stok, bolniku vedno slabše. Gosp. Verhovnik mu podeli papežev blagoslov. Ob 12ih pa veliki zvon s turna naznani, da so ovčice zgubile svojega dušnega pastirja. Far-

*) Slikarji! to bi bil predmet za sliko, pač lepši, kakor je slika, kako nesó ranjega Černogorca z bojišča. (Opomba dopis.)

mani so bili tako pretreseni in prežaljeni, da tisti popoldan nobeden nič ni mogel delati. Razburjenost se ne dá popisati. Kako velikansko pogreb je bil v sredo priča to, da je v takem mrazu prišlo 11 duhovnov, z Moravškega g. dekan, da je bilo več ljudstva, kakor na kaki novi maši.

Celo naš tolikanj priljubljeni, poprejšnji župnik, veleč. g. Romč, je prišel v takem mrazu iz daljnega Naklega tolažit svoje zapuščene sirote; gotovo se spominjavši mile prošnje, v „Slovenca“ tiskane:

„Srečni, zadovoljni bodite,

Nas sirot, ubogih Čemšenčanov ne pozabite!“

Premilo je Moravški g. dekan tolažil v izvrstnem govoru od žalosti presunjeno ljudstvo. Vse je jokalo in žalovalo. Trojansko Čemšeniško pevsko društvo pa je zapelo, kakor pred farovžem: „Blagor mu..., tako zdaj pred jamo: „Jamica tiha.“

In tako smo zopet Čemšenčani postali sirote. Da je pa vsa ta nenavadna, presunljiva, prežalostna in skoraj neslišana prigodba jako slabo vplivala na tako bolnega g. M. Lazarja, lahko vsaki razumi; zato se vsem prijateljem in znancem priporoča v molitev in spomin. 8. grudna je namreč še zjutraj ob šestih pel: „Tantum ergo,“ pridigaval, spovedoval, ter si s tem nakopal bolezen za celo zimo — pa bodi vse v večjo čast Božjo!

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.

(Dalje.) Bil sem v cerkvi sv. Andreja „della Valle“, v družbeni kapeli čistega spočetja, oblečen v sinji, nebesno višnjevi sv. škapulir brez madeža izvirnega greha spočete Device Marije. Svečenik iz reda teatinskega in predstojnik družbe sinjega škapulirja mi je ukazal po latinskem trikratnem izreku še v slavenskem ponoviti trikrat, pri obleki sv. škapulirja običajne besede: Bodi slavljen brez nehanja presv. oltarni Zakrament! Bodi slavljen sveto in brezgrešno začetje blažene Device Marije! Tudi ta č. v. svečenik in redovnik je rekel, da ima naš slavenski jezik lep izvoj in naglas.

Popoldne ob 3^h sem bil sprejet v družbo služabnikov žalostne Božje Matere in Device, in oblečen v črni škapulir 7 Marijinih žalosti, in to v cerkvi sv. Marcele pri ulici „korzi.“ Ginljiv je obred, katerega je zverševal v. č. predstojnik reda Servitov pri blagoslovu in obleki sv. škapulirja in pri blagoslovljenji in podelitvi sv. kronice 7 žalosti Marijinih; to je namreč rožni venec, s sedmerimi oddelki, vsaki ima sedem zdrava-Marij in en očenaš s Čast Očetu, Sinu in Duhu svetemu itd. Pri vsakem oddelku se pomisli ena Marijina žalost. Družba svetuje vsaki teden enkrat opraviti molitev te sv. kronice. Odpustki so mnogoteri in obilni.

Sedaj naj omenim, da tu in tam po Sloveniji so družbe škapulirske Božje Matere 7 žalostne. V nekterih krajih je cerkvenik zapisoval in sv. škapulir podajal. Pa vse to nima veljave. Vsaki škapulir mora pravilno in zakonito v to pooblaščen svečenik blagosloviti, molitve opraviti in sv. škapulir na vpričo osebo dejati preko glave, tako, da je en del sv. škapulirja na persih, drugi pa na herbtu; to se pravi sv. škapulir obleči; ne sam družbenik, niti kdo drugi nima veljavne pravice prvi sv. škapulir obleči, temuč sam pooblaščen svečenik mu ga mora obleči.

Vsaki mora sam pričujoč biti, v to pooblaščen svečenik mora škapulir blagosloviti, sv. obred in molitve opraviti, zapisanega v družbo sprejeti, in osebi

škapulir obleči. Tako velja za vse škapulirske družbe in bratovščine. Drugač je neveljavno, brez odpustkov.

Sedaj pa zna kdo reči: Kaj je pa treba toliko škapulirjev ob enem in mnogih bratovščin eni isti osebi? Dosti je ena bratovščina, pa tisto dobro opravljati.

Predragi, le počasi! Misli. Zakaj pa jih je mnogo, ki so v mnogoverstnih svetnih družbah in ob enem udje mnogih koristnih in nekoristnih zadrug in tovarštev? Pa nitko se ne spotika, nitko ne ugovarja; — vsim se še le častno zdj in vidi.

Ali toliko škapulirjev nositi je vendar preveč in prenapeto, — porečeš.

Na prvo ti povém: sv. Cerkev ni zapovedala ne jednega, niti več jih nositi. — Želji in svetuje pa, da bi jih verni pobožno nosili. — Obdarovala jih je s posebnimi pravicami in obilnimi svetimi odpustki. Misli. — Sveti škapulirji so razodeti od Jezusa in Marije in obljubljene so onim, ki jih bodo prav in pobožno nosili, posebne pomoči, milosti in dobrote. Ni si jih izmislil pobožnjak, kakor bi se komu poljubilo misliti. Razodeti, podeljeni in podarovani bili so velikim služabnikom in služabnicam Božjim. Sv. Cerkev jih priznava, — jih je poterdila in z duhovnimi zakladi obilno oskerbela in obogatila. Drugič, da veš, težki niso, ako bi jih 5 ali 6 nosil; vsi imajo kakovih 8--11 dekagramov; no to lahko vsaka slabotna oseba nosi. Dolžnosti niso ne pod velikim, ne pod malim grehom naložene. Ako se opravi, je dobro delo in mnogo zaslužnja; ako se kdaj ne more opraviti, zopet nikakovega zadolženja ni. Mislim si pa le: oni me vidijo, katerih znamenja, obleko in podobe iz ljubavi do njih na sebi nosim; gotovo mi bodo pomagali, da se spokorim, prav živim in težko nalogo, dušo svojo zveličati, lažej in gotoveje zveršim. Marsikaj sem grešil, še več bi bil; ali pogledal sem v skušnjavi in grešni priložnosti jeden ali drugi škapulir. Vidil sem na enem brez madeža greha Spočeto: proč z nečistostjo! Vidil sem na drugem deviško sedmero-žalostno Mater z mrtvim, ranjenim in prebodenim Božjim Sinom v naročju, proč z napuhom, jezo, sovraštvom, nepoterpežljivostjo! Gledal sem na tretjem ljubeznjivo Božjo Mater in Kraljico nebes in zemlje z milim Detetom Jezusom v naročju; spodaj pa mlo jokajoče in roke k Mariji stegajoče duše v ognju čistilišča, vic; proč z mlačnostjo, lenostjo v službi Božji in nespokornostjo! Zapazil sem na čertem Serafinu z Jezusom križanim, pred njim pa klečijočega sv. Očeta Frančiška Seraf.; gledam, kako žarki ljubezni križane iz peterih rán teko v noge, roke in stran Frančiškanovo. Pretreslo mi je dušo in telo; proč z meseno sladnostjo, mehkužnostjo, lakomnostjo, posvetnostjo, nevošljivostjo! itd. Nisem jih pa vsaki pot pogledal, le spomnil sem se, kaj na sebi nosim — in zinaga je bila s pomočjo Božjo in blažene Device Marije moja. Kadar sem se kaj pregrešil, me je tudi pogled in spomin na ss. škapulirje spodbujal, da, silil k poboljšanju, k spovedi in zadostovanju.

Znaš, dragi, da priprosta, detinska vérnost in pobožnost je naj bolja.

Učeni, krivo zavojeni in strastveni bogatajec in strašni ogerdivec Kristusa in Marije: „Renan“, je proti prijatelju svojemu spoznal, kako srečen in zadovoljen je bil one čase, ko je imel še priprosto, otroško vero.

„Sedaj bi rad veroval, pa ne morem.“ Vidiš, kam dovedejo merzle, neverne, naturalistično-modroslovske fraze in krivi meseni pojmovi. —

(Dalje nasl.)

Čertice iz dnevnika.

Spisal J. B.

(Dalje.)

III.

Notranjski svet.

Kmalo sem se privadil in vdomačil v lepi Vipavski dolini, pod stermim Nanosom, kjer zorí žlahno sadje, kjer raste dobra vinska kapljica, kjer prebiva ubogo, a dobroserčno, pošteno ljudstvo, katero je v gorki ljubezni vdano svojim dušnim pastirjem.*) Preteklo je nekoliko dni, in zvedel sem, da stanuje ne daleč od duhovske hiše neka stara ženica, ktera je že več mescev bolna. Sklenil sem jo obiskati, in kmalo sem ta svoj sklep tudi spolnil. Našel sem v dobro premožni kmečki hiši staro ženo, ktera je utegnila imeti kakih 75 lét.

Bila je starosti in bolezní poterta, že ni mogla dolgo več iz postelje: mnogo je terpela, pa vse je prestajala mirno in vdano v voljo Gospodovo. Čuditi sem se moral njenemu bistremu duhu, njenemu predobremu spominu, njenemu modremu govorjenju. Sama sebe je tolažila z izgledi in z reki sv. pisma, posebno iz listov svetega Pavla, ktere je nekda j v cerkvi slišala, ali znabiti tudi sama brala. Večkrat je pobožno ss. zakramente prejela; pogostoma sem jo obiskoval, ker sem videl, da vsakikrat, kadar pridem, jo razveselim. Ko je doznala, da delamo v kuracijski cerkvi sv. Frančišku Ksaveriju nov veliki oltar, je bila vesela; le to jo je žalilo, da ona novega oltarja ne bode vidila, in ne pred njem molila. Imela je nekaj na sercu, kar bi mi bila rada razodela. Prosila me je namreč, naj častitljive podobe sv. Izidora in sv. Notburge, posebno glavni kip sv. Frančiška, dobro shranim in naj nikar ne dovolim, da bi se kipi svetnikov, pred kterimi se je v nešteti letih toliko molilo, po kotih valjali, znabiti v posmeh in igračo nespametni mladini. Ko sem ženici obljubil, da je za to že poskerbljeno, da se bojo stare podobe popravile in drugod porabile, in kar je slabega, se bo sežgalo, je bila mirna in vesela. Glejte, tako spoštovanje je imela priprosta, stara ženica do svetih podob!

Da se mi ne bo očitalo, da v svojih podobah le solnčno, svitlo stran rišem, da le dobre, pobožne osebe predstavljam častitim bralcem, naj tudi temno, senčno stran načrtam, naj jim pokažem človeka, kateri je bil ravno nasproten, popolnoma razločen od omenjene dobre ženice. Bil je človek izmed boljših stanov, človek, kateri se je olikanim ljudem prišteval. Dasiravno sem ga dobro poznal — nekda j sva celó prijatelja bila — vendar imé njegovo, kraj kjer je prebival, in druge okoliščine hočem tukaj zamolčati. Bil je mož dobrega, usmiljenega serca, ter je imel

mного dobrih lastnosti. Bil je bistrega duha; začel je mnogo brati, pa, žali! ne dobrih, podučnih bukev, temuč slabe, pohujšljive spise je začel prebirati, — in to je bila njegova naj večja nesreča. Bral je bukve francoskega bogatajca Renan-a; lažnjivega obrekovalca rimskih papežev Patuzi-ja; prebiral je časnik in knjižuro gerdega zasramovalca duhovnov in podpihovalca priprostih delavcev Zimmerman-a; zgubil je nesrečnež popolnoma vso vero. Cerkve se je skerbno ogibal, in kar je posebno čudno, postal je zaničevalec in zasramovalec svetih kipov in podob. Otroci celó so pripovedovali, da se jim je posmehoval ter jih karal, zakaj se pred svetim razpelom odkrivajo. To je med mladino neizrečeno pohujšanje provzročilo.

Pa kaj se zgodi? Moža naj boljših let, zasramovalca svetih podob, so našli nekega dne v kervi ležati: končal si je bil sam nesrečno življenje. Glejte, kam človeka pripelje branje slabih bukev! Varujte se takih bukev, varujte pohujšljivih časnikov bolj kot strupene kače, ker ona Vam zamore samo telo ugonobiti; te pa dušo in pogostoma oboje, dušo in teló! — Vernimo se v hišo, kjer je ležala stara žena bolna! Posebno všeč mi je bilo tukaj obnašanje gospodarjevo in gospodinjino do uboge bolnice. Dasiravno je bila ona hišnemu gospodarju le mačeha, sta ji vendar on in žena njegova z naj večo ljubeznijo in poterpežljivostjo stregla; dan in noč sta se verstila v postrežbi, in pri njeni blaženi smerti sta se bitko jokala. Tudi po smerti sta se je v molitvi spominjala ter poskerbela, da se je marsiktera sveta maša opravila za ranjco mater. Zares lep izgled, posebno tistim nehvaležnim sinovom in sinaham, kateri svoje stariše, kadar so jim ti premoženje izročili, sovražijo, preganjajo, tožarijo in velikokrat na stare dni iz hiše spravljajo. To se pogostoma posebno na Notranjskem dogadja, kar nikakor ni za Notranjce častno. Omenil sem to zadevo le zato, ker serčno želim, da bi se tudi v tej reči skoraj na boljše obrnilo! —

(Dalje nasl.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec april (mal. traven).

a) Glavni namen:

Spomin na večlocečenje Kristusova.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII prihodnjič.)

b) Posebni nameni:

1. S. Hugon. Ta in vsaki dan v mescu vse naznanjene, pa še ne zaznamovane, ali nenavadne zadeve Duhovne vaje po semeniških.

2. S. Frančišek Pavlj. Nadškofiji graška in solnograška. Za prospéh edinosti in kerščanske občekoristi. Več hudo obrekovanih.

3. Veliki čertek. S. Rihard. Za pobožnost k presv. Zakramentu in za vreden prejem velikonočnega obhajila. „Duhovni in obhajanci.“

4. Veliki petek S. Izidor. Za ljubezen do Jezusa križanega. Več hudo terpečih. Bogokletneži in sovražniki Jezusa Kristusa.

*. Žalostni dogodki v P. so nekoliko otemneli to slavo Ipavskega ljudstva; takrat ni nihče slutil, kaj se bo tukaj godilo. Nadjamo se, da so sicer dobri ljudje svojo zmoto spoznali.

5. Velika sobota. S. Vincencij Fererji. Pomnoženje vere in upanja. Pospeševatelji molitvenega apostoljstva. Neka cerkvena slovesnost.

6. Velika noč. S. Viljem. Veselje nad duhovnimi rečmi. Misijoni na severu. Da bi se onečaščene cerkve vernile prešnjemu namenu.

7. Velikonočni poned. S. Herman Jož. Pridno obiskovanje popoldanske službe božje. Tisti, ki še niso zado- stili svoji velikonočni dolžnosti. Več dijakov.

8. Velikonočni torek. S. Albert Vel. Ker- ščanska veda. Razširjanje dobrih spisov. Več učiteljev in učiteljic.

9. S. Marija Kleofe. Stanovitnost v stiski in skuš- njeni. Krotenje požrešnosti. 3 samostani.

10. S. Mehtilda. Zadostenje in sprava z Jezusovim Sereem. Stariši, ki se protivijo božjemu klicu gledé njih otrok. Zadeve zaradi poklica.

11. S. Leon Vel. Sv. Oče. Udje molitvenega apo- stoljstva in Sereca Jezusovega bratovščine. Rimski romarji 1890.

12. S. Konstantin. Škofje in mašniki. Duhovne vaje, ljudski misijoni in njih voditelji. Več posebnih zadé v dušnem pastirstvu.

13. Bela nedelja. S. Hermenegild. Pervoobha- janci. Spolnovanje kerstne obljube. Več dolgojevališč.

(Dalje nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Sereca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Sereca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna oseba za pomoč. — Oseba za zdravje na roki. — Ne- varno bolna za zdravje. — Dve osebi za dosego nekega dobrega namena na priprošnje Matere B., ss. Jož., Ant. Pad., in Franciška Seraf. — Mati priserčno priporoča svojega v vojaščino poterjenega sina, da bi se na priprošnjo Marije D. in sv. Jožefa neki poseben dober namen dosegel. — Neka družina — oče in sin za dušno in telesno zdravje, za mir med sosedi v hiši, priporočeni usmiljenim srcem Jezusa, Ma- rije D. in sv. Jožefa.

Zahvale.

Iz Savinske doline 28. svečana 1890. Nevarno in na- gloma so nam zboleli naši velečast., za vse skerbni in iskreni dušni pastir. Tako, da je še mnogoučeni zdravnik dvomil za voljo njihovega zdravja, in so že bili tudi s svetimi za- kramenti za smert prevideni. Ah kolika žalost je bila po celi fari, in še po sosednjih farah, kakor za sv. Petra, ko je bil v ječi, in se je keršč. ljudstvo balo, da bi mogel umreti in je cerkev za njega molila, tako so tudi naša fara in še sosedmere goreče molitve k Bogu pošiljale, da bi nam Bog našega preljubljenega dušnega pastirja še ohranil, posebno se je še mnogo pobožnih duš zbralo, da so devetdnevnicu oprav- ljale k sv. družini Jezusa, Marije in sv. Jožefu, k sv. Fran- čišku Ser. in sv. Antonu Pad. Z veseljem in hvaležnim srcem

zdaj izrekamo zahvalo sv. Družini Jezusu, Mariji in sv. Jo- žefu, sv. Frančišku Ser. in sv. Antonu Pad. za ulišane mo- litve in za ljubo zdravje našega preljubljenega, preč. gospoda. Priporočamo tudi vsem spoštovanim čitateljem „Zg. Danice,“ priporočajte se tem mogočnim besednikom, gotovo boste usli- šani.

Fr. Z.

Sestra je bila več tednov močno bolna in zdravnik ji je rekel, da ta bolezen terpi več lét. Toraj se z velikim za- upanjem zatečem k Mariji, Naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Sereca, in k sv. Antonu Padov. in opravljam devet- dnevnico z obljubo, če bo ozdravela, da bom v „Zg. Danici“ naznanila. In res je, hvala Bogu, ozdravela. Zatoraj priserčna zahvala Mariji, Naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Sereca in sv. Antonu Padov.

V Ljubljani, 19. sušca 1890.

F. K.

Listek za raznoterosti.

Katoliško-politični shod v Št. Vidu nad Ljubljano preteklo nedeljo, 23. t. m., se je tako moško in zma- goslavno obnesel, da prav globoko iz sereca čestitamo slavnemu odboru samemu, Šentvičanom in naši de- želi! Ta shod, s prvimi ljubljanskim vred, je jasno pokazal resnico: „Kdor ni z narodom, je zoper narod, — kdor je zoper versko šolo, je zoper slovenski narod.“ Taki bode narodu ničla, bodi si časnikar, pravdosrednik, mož pri odgoji mladine ali kdor koli. Prepričan naj bode marljivo delavni društveni odbor, da bode povsod sprejet z naj živejšim „Dobrodošel“, kjer koli bo shod napravil. Naznanimo naj še željo, da iz cele dežele naj prav veliko taci mož pristopi v to novo društvo, kakoršni so dozdej pristopali!

Duhovne vaje za ude Vincencijeve družbe se pričnó cvetno nedeljo zvečer ob 7ih; v ponedeljek, torek in sredo bo zjutraj ob 6ih sv. maša in potem govor, zvečer vse dni govor ob 7ih; veliki četrtek je sklep o 1/2 6ih zjutraj s sv. mašo in skupnim sv. Obha- jilom.

V Bohinjski Bistrici so v začetku t. m. imeli prelepe misijonske opravila; dopis prihodnjič.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: Iz Ljubnega 10 gld. 50 kr., in 20 kr. — Z Zgornjega Tuhinja 21 gld. — Z Unca 10 gld. — Po čč. gg. Uršu- linkah v Ljubljani 20 gld. 45 kr. — Po preč. g mestnem župniku J. Rozman-u zopet 10 gld. — Iz Šempetra na No- tranjskem zopet 2 gld. 69 kr. — S Poljanice 12 gld. — Z Nevelj 7 gld. 50 kr. — Iz Šent-Lorenea ob Temenici 25 gld. 44 kr. — Z Ambrusa 30 gld. 65 kr. — S Kokre 6 gld. 40 kr. — Iz Cerkelj na Gorenjskem 36 gld. 27 kr. — S Kopanj 7 gld. 74 kr. — S Šent-Urške gore 3 gld. — S Save 13 gld.

Za Marijanišče: Č. g. kapl. Avg. Šinkovec 5 gld. — Č. g. župn. Jern. Babnik 5 gld. — Sl. posojilno društvo Ljubljanske okolice 10 gld.

(Drugi dar. prih.)